

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 13
Karar Tarihi : 09/01/2009

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 21/12/2009 tarihli yazıda, aynen; 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun değişik 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; "Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür." hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacaktır.

Bu nedenle, 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak köy muhtarlığı ve ihtiyar meclisi üyeliği ile mahalle muhtarlığı ve ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerine ilişkin olarak uygulanacak usul ve esasların gerektiğinde komisyon çalışması yapılarak sonrasında bir karar verilmesini takdirlerinize arz ederim." denilmiş ve 21/12/2008 tarihli, 294 sayılı kararımız ile Kurulumuz Üyesi Necati SÖZ Başkanlığında, Üyeler Hüseyin EKEN, Bahadır DOĞUSOY, Ali EM ve Kırdar ÖZSOYLU'dan oluşturulan komisyon bu konudaki çalışmasını tamamlamış olmakla, konu ve komisyonca hazırlanan taslak karar incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda, köy ve mahalleye ilişkin seçim hükümleri ayrı bir bölüm halinde düzenlenmiştir.

Köylerde siyasi parti kuruluşlarının bulunmaması da göz önünde bulundurularak köy muhtarı, köy ihtiyar meclisi üyeliği, mahalle muhtarı ve mahalle ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde uygulanacak usullerin ayrıca belirlenmesi gerekli görülmüştür.

Köy muhtarlığı ve ihtiyar meclisi üyeliği seçimlerinde köy bir seçim çevresidir.

Mahalle muhtarı ve mahalle ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde de her mahalle bir seçim çevresidir.

Ancak, 2972 sayılı Kanunun Ek Madde – 2'de ve Örnek: 139 sayılı Genelgede, dağınık mahalle ve yerleşim yerleri bulunan köylerde veya köylerin birbirine yakın olduğu durumlarda seçim sandıklarının bir tek mahalde veya bir köyde toplanmasının, seçim gününden en az bir hafta önce ilan edilmek koşuluyla ilçe seçim kurulunca kararlaştırılabileceği belirtilmiştir.

İlçe seçim kurulları bu hükmün verdiği yetkiye dayanarak ve yöresel durumu değerlendirmek suretiyle takdirlerini kullanarak birden fazla seçim çevresine ait sandığın bir yerde veya bir köyde toplanmasına karar verebileceklerdir. Böyle bir toplama durumunda her seçim çevresindeki seçmenler oylarını ancak kendilerine ait sandıklara atacaklardır.

2972 sayılı Kanunun 31. maddesinde; köy muhtarlığı ve köy ihtiyar meclisi üyeliği ile mahalle muhtarlığı ve mahalle ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde adaylık usulü bulunmadığı belirtilmiştir. Bu hükmün açıklığa kavuşturulması gerekir.

Siyasi partiler köy ve mahalle seçimlerinde aday gösteremezler. Bu seçimlerde adaylığa ilişkin hükümler uygulanmaz.

Bu hüküm köy muhtarlığı ve köy ihtiyar meclisi üyeliği ile mahalle muhtarlığı ve ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerine girecek kişilerin, seçime gireceklerini belirtmelerine ve bu amaçla kendilerini tanıtmalarına engel oluşturmaz. Aksi halde seçmen, kimi muhtar ve üye seçeceğini bilemez ve seçmenin iradesi sağlıklı oluşamaz.

Ayrıca, oy pusulalarının renk ve biçimiyle geçerliliği konusuna da eğilmek suretiyle köy muhtarlığı ve köy ihtiyar meclisi üyeliği seçimleri ile mahalle muhtarlığı ve mahalle ihtiyar heyeti

üyeliği seçimlerinde uygulanacak usullerin aşağıda belirtildiği şekilde saptanmasına karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle;

1- İlçe seçim kurullarının 2972 sayılı Kanununun Ek – 2. maddesi gereğince; dağınık seçim çevrelerinde ve yakın köylerde sandıkları bir köy veya bir yerde toplamaya yetkileri bulunduğu,

2- Sandıkların bir yerde toplanmasına karar verilmesi halinde Örnek: 139 sayılı Genelge uyarınca, durumun seçim gününden en az bir hafta önce ilgili çevrelerde duyurulması gerektiğine,

3- Sandıkların bir yer veya köyde toplanması durumunda, her çevrenin seçmenin o çevre sandığında oy kullanabileceğine,

4- Köy muhtarlığı ve köy ihtiyar meclisi üyeliği, mahalle muhtarlığı ve mahalle ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde adaylık usulü bulunmadığından, seçime girecek kişilerin seçime gireceklerini belirtmekle ve kendilerini tanıtmakla sınırlı olarak etkinlik gösterebileceklerine,

5- Adaylık söz konusu olmadığından, bu seçimlere katılmak isteyenlerin 298 sayılı Kanunun ve diğer seçim kanunlarında siyasi partilere ve bağımsız adalara tanınan propaganda hakkından yararlanamayacaklarına, ancak seçime girecek kişilerin oy verme gününden önce, gerek resimli gerekse kendisini yazı ile tanıtıcı nitelik taşıyan el ilanı dağıtabileceklerine,

6- a) Bu seçimler için kullanılacak oy pusulalarının bastırılabilmesi ve her türlü araçla (bilgisayar, daktilo, fotokopi ve teksir gibi) çoğaltılabileceğine veya kapalı oy verme yerinde seçmenler tarafından beyaz kağıda da yazılabileceğine,

b) Muhtarlık seçimine girecek kişi için bir ad yazılı oy pusulasının yeterli olduğuna ve üzerine **“Muhtar”** veya **“Muhtar Adayı”** yazısı yazılabileceğine,

c) İhtiyar meclisi ve ihtiyar heyeti üyeliği seçimi için de bir veya birden çok üyenin bir araya gelerek, o seçim çevresinden seçilmesi gereken asıl üye sayısı kadar ad yazılı oy pusulası bastırıp çoğaltılabileceklerine, oy pusulalarının üzerine de **“Üye Adayı”**, **“İhtiyar Meclisi Üyesi”** veya **“İhtiyar Heyeti Üyesi”** sözcüklerinin yazılabileceğine,

Ancak, aza ve üye kelimeleri eşanlamlı kelimeler olduğundan, ihtiyar meclisi ve heyeti üyeliği seçimlerinde kullanılacak oy pusulalarında her iki kelimenin de kullanılabilmesine,

7- Ad ve soyadları aynı olan muhtar ve ihtiyar meclisi - heyeti üye adlarının yanına parantez içerisinde baba - anne adlarının, bu da aynı olduğu takdirde baba - anne adının yanına doğum tarihi yazılı oy pusulalarının kullanılabilmesine, ancak bu hususun o yer seçim çevresinde duyurulması gerektiğine,

8- Seçime girecek kişilerin bastırdıkları oy pusulalarını sandık kurulunun gözetiminde kapalı oy verme yerine koyabilecekleri gibi seçim gününden önce dağıtabileceklerine,

9- Oy pusulaları için ancak beyaz kağıt kullanılabilmesine ve renkli kağıtlara basılmış veya yazılmış oyların geçersiz sayılacağına,

10- Oy pusulalarının Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan çift mühürlü mor renkli zarfa konularak oy sandığına atılması gerektiğine,

11- Köy ve mahalle seçimlerinde kullanılacak basılı veya yazılı oy pusulalarındaki isimlerden bir veya birkaçının isimlerinin çizilerek kullanılması halinde oy pusulalarının geçerli ve isimleri çizilmeyen kişiler için oy kullanılmış sayılacağına,

12- Muhtar ve ihtiyar meclisi – heyeti üyeliği seçimi oy pusulalarına **“Evet veya Tercih”** yazılı Mühürün basılmasına gerek bulunmadığına, **“Evet veya Tercih”** yazılı Mühürü basılmış olanların da geçersiz sayılmayacağına,

13- Oyların Sayım ve Dökümünde:

a) Üye seçimlerinde kullanılacak oy pusulalarına, o seçim çevresinin çıkaracağı asıl üye sayısı kadar isim yazılacağı, eksik veya fazla yazılması halinde oyun geçersiz sayılmayacağı, ancak fazla isim yazılı pusulalarda yukarıdan aşağıya doğru sayılarak asıl üye sayısından fazlasının, oyların sayım ve dökümünde dikkate alınmayacağına,

b) Bir oy pusulasına aynı ismin birden fazla yazılmış olması halinde tek oy olarak geçerli sayılacağına,

c) Oy pusulası üzerinde hangi seçim için kullanıldığı belirlenmemiş olan oylardan tek isimli oyun muhtar için, birden fazla isim yazılı oy pusulalarının da üyeler için kullanılmış sayılacağına,

14- a) Sandık kurulunca verilen çift mühürlü ve mor renkli zarfa konulmamış,

b) Beyaz kağıda yazılmamış,

c) Hangi seçmen tarafından atıldığını belli edecek biçimde imza, mühür ve sair işaret taşıyan veya bu nitelikte zarftan çıkan veya zarf içinde el ilanı ve herhangi bir madde bulunan,

ç) Sandık kurulunca okunamayan, oy verilen kişinin kim olduğu veya hangi seçim için kullanıldığı anlaşılmayan,

d) Çizgi ile ayrılmış ve aidiyeti belirlenmiş olsa dahi, muhtar ve üye isimlerini birlikte ihtiva eden oy pusulaları,

e) Zarftan ikiden fazla oy pusulası çıkması veya iki oy pusulasında da birden fazla isim yazılı olması halinde tüm oy pusulasının,

f) İsimler dışında, meslek ve sıfatları belirleyici ibareler taşıyan oy pusulalarının, geçersiz sayılması gerektiğine,

15- Karar örneğinin;

a) Resmi Gazete'de yayımlanmasına,

b) Bütün il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine,

c) Karar özetinin Radyo ve Televizyon bildirisi olarak okunmasına,

09/01/2009 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Muammer AYDIN

Başkanvekili
Ahmet BAŞPINAR

Üye
Hasan ERBİL

Üye
Necati SÖZ

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
Bahadır DOĞUSOY

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Ali EM

Üye
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Sadri BOZKURT

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU